

16.02.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

27 §

Suu-nenäsuojainten korvaaminen ostopalvelutuottajille Covid-19-pandemian yhteydessä

HEL 2021-001913 T 02 02 02

Päätös

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja päätti, että Helsingin kaupunki korvaa ulkoisille sosiaali- ja terveystoimialan ostopalvelutuottajille koronapandemian aiheuttamia lisäkustannuksia suojavälineiden hankinnasta ajalla 1.4.–31.12.2020 laskennallisen korvausmallin mukaisesti.

Korvaussumma perustuu iäkkäiden asumis- ja laitospalveluissa, vammaisten asumispalveluissa tai iäkkäiden kotiin annettavissa palveluissa helsinkiläisten asiakkaiden hoitovuorokausimäärään tai käyntimäärään ja keskimääräiseen varustekustannukseen. Korvaus maksetaan palveluntuottajan toimittamaa laskua vastaan viimeistään 31.3.2021. Maksettavasta korvauksesta vähennetään palveluntuottajille aikaisemmin maksutta luovutettujen suojavälineiden osuus.

Muiden palvelujen osalta ylimääräisistä kustannuksista tehdään erilliset, palvelukohtaiset korvauspäätökset samojen periaatteiden mukaisesti.

Samalla sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja päätti kumota suojavarusteiden luovuttamista COVID 19 -koronapandemian aikana koskevan päätöksensä 18.5.2020 § 97.

Päätöksen perustelut

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja päätti 18.5.2020 § 97, että koronapandemian torjumiseksi tarvittavia suojavarusteita voidaan erityisin perustein luovuttaa Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan järjestämisvastuun piiriin kuuluvissa ostopalveluissa yksityisille palveluntuottajille. Luovuttamisen edellytyksenä oli, että palveluntuottaja ei muutoin pystyisi järjestämään suojavarusteita ja tämä olisi omiaan vaarantamaan asiakkaiden hoidon ja tartuntataudin leviämisen torjunnan. Kyseinen päätös koski ainoastaan suojavarusteiden luovuttamista, ostopalvelutuottajien itse hankkimia suojavarusteita ei kyseisen päätöksen perusteella korvattu.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) antoi 17.12.2020 kunnille suosituksen (Kuntainfo 19/2020, VN/27973/2020), että ne neuvottelisivat kunnan järjestämisvastuulla olevien sosiaali- ja terveystoimialan ostopalvelutuottajien kanssa ylimääräisten COVID-19-epidemian torjunnassa käytettyjen aineiden ja tarvikkeiden korvaamis-

16.02.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

käytännöistä siltä osin, kun niistä ei ole sovittu palveluntuottajien kanssa. STM suosittelee, että kunnat kompensoivat yrityksille COVID-19-epidemian aiheuttamat ylimääräiset ja kohtuulliset aineista ja tarvikkeista aiheutuvat kustannukset.

Silloin, kun kysymys on kunnan järjestämisvastuulla olevista palveluista, kunnalla on viimesijainen vastuu varmistua siitä, että palvelut vastaavat kunnalliselta toiminnalta edellytettävää tasoa. Asiakkaan terveys tai turvallisuus ei saa vaarantua esimerkiksi suojavälineiden puuttumisen takia. Esimerkiksi Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL) on antanut ohjeita suojautumisesta. Koronapandemia on lisännyt suojavälineiden käyttöä tavalla, johon varautuminen on ollut ennakkoon mahdotonta. Esimerkiksi sosiaalihuollon palveluissa suojavälineitä ei normaalioloissa käytetä, eivätkä palveluntuottajat ole voineet sopimusneuvotteluissa varautua suojavälineistä aiheutuviin, yllättäviin lisäkustannuksiin. STM:n kuntainfon 17.12.2020 mukaisesti kustannusten korvaaminen perustuu ensisijaisesti palvelun järjestäjän ja tuottajan välisiin sopimuksiin. Kuntainfon mukaan kustannusten jako tulee arvioida sopimuksittain ja se voi toteutua rahallisen korvauksen lisäksi myös esimerkiksi luovuttamalla tarvikkeita maksutta.

Palveluntuottajille maksettavien korvausten määrää arvioitaessa tulee ottaa huomioon hankintalain (29.12.2016/1397) ja EU:n valtioneuvoston asettamat vaatimukset. Valtioneuvoston asennukset eivät sosiaali- ja terveystoimialan arvion mukaan sovellu suojarusteiden kompensointiin. Kyse ei ole Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuesta, koska suojarusteiden hankkiminen ja luovuttaminen yksinomaan terveydenhuollon toteuttamista varten ei ole luonteeltaan taloudellista toimintaa, koska sitä harjoitetaan yksinomaan muun kuin taloudellisen palvelun tuottamiseksi. Suojarustekompensaatiolla ei myöskään ole SEUT 107 artiklan mukaisen valtioneuvoston asennuksen edellyttämällä tavalla vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kunnat ovat myös saaneet Huoltovarmuuskeskukselta ilmaiseksi suojarusteita, joita on luovutettu korvauksetta myös yksityisille palveluntuottajille. Kunnat eivät voi laskuttaa näiden välineiden hintaa palveluntuottajilta.

Valtio on antanut vuoden 2020 lisätalousarviossa määrärahan koronaviruksesta aiheutuvien laitteiden, lääkkeiden ja varusteiden hankintaan. Myös valtion talousarvioesityksessä vuodelle 2021 esitetään määrärahaa koronaviruksesta aiheutuneisiin kustannuksiin. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala tekee vuotta 2021 koskevan päätöksen myöhemmin, kun koronavirusta koskevan valtion määrärahan kohdentuminen selviää tarkemmin.

16.02.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Sosiaali- ja terveystoimialan ja palveluntuottajien välillä solmitut sopimukset perustuvat pääosin Julkisten hankintojen yleisiin sopimusehtoihin (Jyse 2014 palvelut). Jyse-ehtojen kohdan 9.3 mukaan sopimushinnan tulee kattaa kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kulut. Ylimääräisten kulujen korvaaminen tulee kysymykseen lähtökohtaisesti erillisten neuvottelujen tai sopimusten kautta. Kaupunki haluaa turvata kaikkien sopimuskumppaneidensa yhdenvertaisen kohtelun. Koronaviruspandemian aiheuttamassa poikkeustilanteessa erillisneuvotteluiden käymiseen ei ole mahdollisuutta. Tämän vuoksi on päädytty korvaussummien osalta laskentamalliin, jossa kaupunki määrittelee yhtenevin perustein lasketun korvaussumman kaikille iäkkäiden ja vammaisten asumispalveluja, iäkkäiden laitoshoidoa ja iäkkäiden kotiin vietäviä palveluita tuottaville palveluntuottajilleen.

Muiden palvelujen osalta tehdään erilliset palvelukohtaiset korvauspäätökset noudattaen samoja laskentaperiaatteita. Näistä päätöksistä tiedotetaan palveluntuottajia erikseen ja annetaan ohjeet laskutusta var-
ten.

STM:n ohjeessa ei anneta suoraa mallia palveluntuottajille suoritettaviin korvauksiin. Kunnan järjestämistä vastuun perusteella Helsinki korvaa suojavarusteita vain helsinkiläisten asukkaiden, asiakkaiden ja potilaiden osalta. Korvausten kohdentuminen helsinkiläisille asiakkaille lasketaan palvelusopimuksissa määriteltynä hoitovuorokausi- tai käyntimäärien mukaan.

Kohtuullisena on pidettävä korvausmallia, jossa huomioidaan suojavälineiden käyttömäärä ja niiden keskimääräinen kappalehinta päätöksen ajanjaksolla. Korvattava suojaväline on suu-nenäsuojain. Keskimääräinen kappalehinta perustuu HUS-logistiikan keskimääräiseen kappalehintaan. Laskennassa huomioidaan keskimääräinen suojainten kulutus (4 kappaletta suu-nenäsuojusta työntekijää ja työpäivää kohden). Kotihoidon osalta noudatetaan linjausta, että suu-nenäsuojia käytetään yksi kullakin käynnillä.

Asumispalveluissa ja laitoshoidossa suu-nenäsuojainten laskennallinen kustannus lasketaan seuraavasti: hoitovuorokaudet (ajalta 1.4.-31.12.2020) x hoitajamitoitus x 4 (päivittäiset suojaimet) x hinta 0,40 euroa.

Esimerkiksi jos ostopalveluntuottajalla on kumulatiivisia hoitovuorokausia helsinkiläisten asiakkaiden osalta 10 000 vuorokautta ja hoitajamitoitus palvelussa on 0,5, lasketaan kustannus $10\,000 \times 0,5 \times 4 \times 0,40 = 8\,000$ euroa.

16.02.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Kotiin vietävien palvelujen osalta korvaus lasketaan kertomalla helsinkiläisten asiakkaiden osalta käyntikertojen lukumäärä ajalla 1.4.–31.12.2020 x 0,40 euroa.

Helsingin kaupungille aiheutuu kustannusten korvaamisesta laskennallisesti noin 1,1 miljoonan euron lisäkustannukset.

Toimialajohtajan päätös tehdään takautuvasti 1.4.2020 alkaen, ja se koskee tuottajille koronapandemian aiheuttamia lisäkustannuksia suojavälineiden hankinnasta ajalla 1.4–31.12.2020. 1.1.2021 alkaen maksettavasta korvauksesta päätetään erikseen.

Ulkoisille palveluntuottajille lähetetään erillinen infokirje, jossa annetaan tarkentavat ohjeet suojavarusteiden laskuttamisesta. Palveluntuottajat esittävät sosiaali- ja terveystoimialalle edellä kuvatun korvausmallin mukaan lasketun laskun ja liittävät siihen tarvittavat tositteet. Vuoden 2020 korvaus maksetaan kertakorvauksena palveluntuottajien laskutustiedoista ilmenevälle pankkitilille 31.3.2021 mennessä. Palveluntuottajien mahdollisesti aikaisemmin toimialalle kohdistettavia laskuja ei huomioida, vaan näitä pyydetään toimittamaan uudet, korvausmallin mukaiset laskunsa 31.3.2021 mennessä.

Toimialajohtajan päätösvalta perustuu hallintosäännön 5 luvun 9 §:än, jonka perusteella sosiaali- ja terveystoimialan toimintaa ja hallintoa johtaa sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja.

Lisätiedot

Tero Oinonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 21801
tero.oinonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

16.02.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 27 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

16.02.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

16.02.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Juha Jolkkonen
sosiaali- ja terveystoimialan
toimialajohtaja

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 19.02.2021.